

POLITIKA REVIZÍ ČSÚ 2025

ÚVOD

Politika revizí Českého statistického úřadu (dále také „ČSÚ“) vychází z ustanovení zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní statistické službě“), z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ze dne 11. března 2009 o evropské statistice a zrušení nařízení (ES, Euroatom) č. 1101/2008 o předávání údajů, na které se vztahuje statistická důvěrnost Statistickému úřadu Evropských společenství, nařízení Rady (ES) č. 322/97 o statistice Společenství a rozhodnutí Rady 89/382/EHS, Euratom, kterým se zřizuje Výbor pro statistické programy, v platném znění, z Kodexu evropské statistiky a ze strategického dokumentu Strategický plán ČSÚ na období 2022–2026, v němž jsou např. definovány mise, vize a strategické cíle ČSÚ. Při implementaci politiky revizí jsou zohledněny best practices v rámci Evropského statistického systému (ESS), potřeby uživatelů, transparentnost, předvídatelnost revizí, rovný přístup k uživatelům a vědecké principy statistiky. Postupy při implementaci politiky revizí jsou dále rozpracovány vnitřními předpisy ČSÚ.

1. DEFINICE, CÍLE POLITIKY REVIZÍ ČSÚ

Definice revize

1. ČSÚ definuje revize jako proces vyhodnocení (příp. změny) údajů za využití statistických a matematických metod nebo metod používaných pro tvorbu prognóz a kvalifikovaných odhadů.
2. Revize je prováděna v důsledku nově zjištěných relevantních informací či objektivně vzniklých pravidel, metodických postupů, definic, klasifikací, doporučení, právních předpisů apod.
3. U sezónně očištěných údajů se revize standardně provádí z důvodu aktualizace nastavení parametrů modelu sezónní a kalendářní složky časové řady nebo jejich odhadu při přidání nových pozorování očišťované časové řady.
4. Nutnou podmínkou realizace revizí je existence jednoho nebo více jasně definovaných racionálních důvodů.

Cíle politiky revizí

1. Cílem Politiky revizí ČSÚ je zabezpečení stejného přístupu k revizím různých statistických domén a přispět k transparentnosti a konzistenci revizí publikovaných údajů jako nedílné součásti naplňování strategie ČSÚ.
2. Politika revizí vymezuje obecná pravidla pro provádění revizí, způsob jejich vyhodnocení a zveřejňování. Jedná se o důležitý nástroj komunikace a vysvětlování postupu produkce statistických údajů vůči uživatelům. Vychází přitom ze zásad Kodexu evropské statistiky.
3. Výsledkem revize je potvrzení kvality a hodnoty výstupní informace nebo její změna.

2. PRINCIPY POLITIKY REVIZÍ ČSÚ

1. ČSÚ považuje revize za nástroj pro pravidelné vyhodnocování kvality údajů. Proces revize dat je přirozenou součástí produkčního procesu statistik navazující na objektivní vývoj úrovně znalostí sociálně-ekonomických jevů. Dosažitelná míra přesnosti statistických údajů souvisí s objektivními možnostmi státní statistické služby, a to pokud jde o samotnou dostupnost informací (dat), ale i z hlediska disponibilních zdrojů a technicko metodických kapacit.
2. ČSÚ stanoví optimální termíny zveřejnění statistik vždy v rámci širší diskuse a komplexní analýzy potřeb zájmových stran včetně požadavků národních a evropských právních předpisů. Zohledňuje při tom procesy globalizace a evropské integrace, potřeby konstrukce nadnárodních statistických agregátů a stále rostoucí potřebu mezinárodního porovnání, které kladou stále větší požadavky na srovnatelnost údajů a vyžadují větší koordinaci a harmonizaci mj. i z hlediska politiky revizí.

3. ČSÚ respektuje skutečnost, že uživatelé zpravidla vyžadují publikování prvních statistických odhadů v nejkratších možných termínech po referenčním období, kdy je však dostupný pouze omezený rozsah dat. S uvedením vždy souvisí kompromis mezi včasností a přesností zveřejňovaných statistik, které jsou v obecném případě nastavovány v souladu s hlavním účelem konkrétního výstupu (např. krátkodobé statistiky vs. roční statistiky). Vzhledem k tomu, že se zvyšujícím se časovým odstupem od konce sledovaného období úroveň kvality dat včetně sezónního očištění a očištění o kalendářní variace postupně roste, než se ustálí, využívá ČSÚ revizí, které jsou odbornou veřejností uznávány jako nástroj v širším slova smyslu zlepšující kvalitu prvních statistických odhadů.

3. ZÁSADY POLITIKY REVIZÍ ČSÚ

1. Kodex evropské statistiky vyžaduje, aby se v rámci revizí dodržovaly standardní, osvědčené a transparentní postupy. V podmínkách ČSÚ se revize provádějí podle předem stanovených pravidel, které jsou založeny koncepčně a účelově s ohledem na efektivitu, zdroje dat, publikované proměnné, periodicitu a typ revize.
2. Kodex evropské statistiky dále požaduje, aby se v rámci procesů tvorby statistických dat pravidelně prováděly studie a analýzy revizí. Pro vyhodnocení revizí se používají indikátory kvality, které se zabývají kvalitou revidovaných odhadů, případně hodnocením dopadu změn na popis a vnímání statisticky popisovaných jevů. Výsledky analýz slouží jako podklad pro případné úpravy a změny v procesu tvorby statistických informací a harmonogramů revizí.

4. KATEGORIE ZVEŘEJŇOVANÝCH ÚDAJŮ

ČSÚ zveřejňuje následující typy údajů

1. *Prognóza* je výstup, který se vztahuje k období v době zveřejnění budoucímu nebo ještě neskončenému.
2. *Kvalifikovaný (expertní) odhad* je výstup, založený na výsledcích statistických zjišťování, administrativních zdrojích, registrech apod., které nejsou primárně vytvářeny pro tvorbu daného kvalifikovaného odhadu.
3. *Bleskový odhad* je výstup podobný kvalifikovanému (expertnímu) odhadu s tím rozdílem, že v určitém časovém odstupu po zveřejnění bleskového odhadu následuje zveřejnění statistického odhadu. Vzhledem k jejich charakteru se revize bleskových odhadů nepředpokládají.
4. *Statistický odhad* je výstupem založeným na datech statistických zjišťování, administrativních zdrojů dat nebo kombinací těchto datových zdrojů, případně registrů zřízených za účelem tvorby statistických odhadů. Pro tvorbu statistických odhadů se primárně používají matematicko-statistické metody.
5. *Definitivní údaj* je údaj, u kterého se neplánuje žádná další běžná revize (viz typy revizí dle důvodů). Není však vyloučena možnost mimořádné revize, jejíž termín při zveřejnění definitivního údaje není objektivně známý.

5. TYPY REVIZÍ

ČSÚ realizuje následující typy revizí dle jejich důvodů

1. *Běžné revize* jsou revize, při kterých nedochází k zásadním metodickým změnám nebo k opravám zásadních chyb, v jejichž důsledku by došlo k přerušení srovnatelnosti dat. Jsou prováděny do zveřejnění definitivních údajů včetně, obvykle v předem plánovaných termínech.
2. *Mimořádné revize* jsou revize údajů, které byly prohlášeny ČSÚ za definitivní. Nejedná se o revize provedené před zveřejněním poslední běžné revize (v tomto případě se jedná o revizi smíšenou). Důvodem mohou být změny používaných metod (včetně implementace požadavků Eurostatu), změny pojmů, klasifikací, číselníků, významné změny parametrů pro sezónní očišťování nebo oprava zjištěných zásadních chyb. V některých případech může dojít ke změně statistické proměnné (např. změna definice v souladu se změnou metodiky, která způsobí přerušení srovnatelnosti v časové řadě a vznik nové časové řady).

3. *Smíšené revize* jsou kombinací běžných a mimořádných revizí. Jedná se o případy, kdy v rámci běžné revize mohou být naplněny důvody charakteristické pro mimořádnou revizi. Smíšená revize se zveřejňuje nejpozději do termínu zveřejnění definitivního údaje včetně.
4. *Revize sezónně očištěných dat* probíhají ze dvou hlavních důvodů. Očištěné údaje mohou být revidovány jednak v návaznosti na revizi zdrojových (neочиštěných) údajů, nebo se provádí z důvodu aktualizace nastavení parametrů modelu sezónní a kalendářní složky časové řady nebo jejich odhadu při přidání nových pozorování očišťované časové řady. V případě, že dojde k zásadní metodické změně sezónního očištění, změně metody nebo použitého softwaru atp., může dojít k mimořádné revizi dlouhodobé časové řady sezónně očištěných údajů.

Revize se podle periodicity statistické úlohy, která je základním zdrojem revizí, rozdělují na

1. měsíční,
2. čtvrtletní,
3. roční.

6. ZÁSADY ZVEŘEJŇOVÁNÍ REVIZÍ

1. Zveřejňování běžných *plánovaných* revizí se řídí ročním kalendářem revizí, který je k dispozici nejpozději do konce předcházejícího roku.
2. O *mimořádné* revizi v době po vydání definitivních údajů se informuje co nejdříve, minimálně však jeden týden (168 hodin) předem, a to prostřednictvím tiskové zprávy na webových stránkách ČSÚ.
3. *Revize mimo kalendář revizí* v období před vydáním definitivních údajů se provádí ve zcela výjimečném případě a o zveřejnění se informuje co nejdříve, nejpozději však 24 hodin předem tiskovou zprávou na webových stránkách ČSÚ.
4. Pokud to nevyplývá z předem deklarovaného cíle revize, spolu s revidovanými údaji se poskytují *upřesňující informace* o důvodech revizí, zda a kdy se plánuje další revize, a také vyhodnocení revizí pomocí relevantních indikátorů kvality (např. rozdíl oproti předchozímu odhadu).

7. OBECNÝ RÁMEC REVIZÍ

Statistiky národních účtů

1. Revize časových řad čtvrtletních národních účtů probíhají v návaznosti na publikovaná zpřesnění ukazatelů v roční periodicitě. Od roku 2013 jsou revidované roční a čtvrtletní časové řady zveřejňovány současně, což zajišťuje jejich *plnou vzájemnou konzistenci*.
2. *První zveřejněné* roční ukazatele jsou pouhou kumulací čtvrtletních účtů. Ucelená vnitřně propojená soustava ročních národních účtů je založená na dílčích výsledcích strukturních statistických šetření, a proto má pouze *předběžný* charakter.
3. *První revize* vychází z ročních dat po definitivním zpracování strukturálních statistik. Ze strany mezinárodních institucí jsou respektovány *další možné revize*, a to na základě jak získání dodatečných informací z administrativních zdrojů (Ministerstva financí, České národní banky), tak na základě výsledků za následující referenční období indikující časovou nesrovnatelnost.
4. Z uvedeného vyplývá, že v případě politiky revizí ekonomických statistik svou velkou úlohu hraje sledované referenční období. V současných podmínkách ČSÚ není primárním cílem narovnávat měsíční data na čtvrtletní, resp. na roční, a naopak tak, aby jednotlivá data byla v plném souladu. Je upřednostňován princip *účelnosti dat* (která je odlišná u dat s různou periodicitou) oproti principu rigidní shody měsíčních, ročních a čtvrtletních statistik. Snahou ČSÚ je v rámci harmonizace jednotlivých statistik využívat získané informace navzájem a zejména specifické charakteristiky shodně promítat do všech typů a úrovní úloh a v největší možné míře se blížit k souladu.

Statistiky cen

1. V rámci statistiky cen se obvykle neprovádějí revize zveřejněných dat.
2. Výjimkami jsou data za index cen stavebních prací, která se revidují na základě výsledků čtvrtletního šetření a předběžný odhad indexu spotřebitelských cen, který je zpřesněn při odhadu indexu spotřebitelských cen.
3. Definitivní data za index cen stavebních prací se zveřejňují druhý měsíc následujícího čtvrtletí. Revizi též podléhají průměrné ceny nemovitostí a z nich odvozené cenové indexy. Definitivní data se zveřejňují spolu s publikací dat za následné referenční období (viz také mimořádné revize).

Krátkodobé (podnikové) statistiky odvětvového charakteru

1. Měsíční revize se týkají pouze zveřejňování *měsíčních* dat. Důvodem jsou specifika spojená s náběhem úloh za nové roční referenční období. Převážně se jedná o revizi dat za měsíc leden při publikování dat za únor příslušného roku. Dalším důvodem měsíčních revizí může být využití aktuálních administrativních dat, která v době standardního zpracování ještě nejsou k dispozici. V těchto případech se provádí měsíční revize pravidelně každý měsíc. Rovněž revize sezónně očištěných údajů se provádí pravidelně každý měsíc se zveřejněním údajů za nové období.
2. Čtvrtletní revize se provádí u důvodu zpracování čtvrtletních dat a možné konfrontace s daty z měsíčních úloh a čtvrtletních úloh za předcházející období dochází v případě potřeby k revizím:
 - měsíčních dat za poslední čtvrtletí, s možností revizí dat za všechny měsíce stejného kalendářního roku, a to při publikování dat prvního měsíce následujícího čtvrtletí,
 - čtvrtletních dat předchozího čtvrtletí, s možností revizí dat za všechna čtvrtletí stejného kalendářního roku,
 - pro čtvrtletní úlohy se využívají i měsíční data. Revize sezónně očištěných údajů se provádí pravidelně každé čtvrtletí se zveřejněním údajů za nové období.
3. Roční revize se provádí na základě zpracování ročních strukturálních statistik za referenční rok R, které lze nejdříve uzavřít z důvodu požadavků právních předpisů a náročnosti procesu až po více než roce po ukončení referenčního období (tj. v roce R+2), se revidují:
 - měsíční a čtvrtletní údaje za všechna období roku R+1 (tzv. 1. roční revize),
 - měsíční a čtvrtletní údaje za všechna období roku R (tzv. 2. roční revize),
 - data po 1. roční revizi představují základnu pro tvorbu *odhadů krátkodobých statistik* za následné období. Data po 2. roční revizi se považují za *definitivní*.
4. Výše popsany systém měsíčních, čtvrtletních a ročních revizí se týká revizí údajů vyplývajících ze zpracování primárních dat, bez očištění a sezónní a kalendářní vlivy. V případě, že jsou data o sezónní a kalendářní vlivy očišťovány, dochází s každým zveřejněním nového pozorování ke zpětné aktualizaci údajů.

Roční a dlouhodobější (podnikové) statistiky odvětvového charakteru

V čase přípravy prvních odhadů ze strukturálních podnikových statistik nemá ČSÚ k dispozici veškeré daňové administrativní zdroje. Navíc v této době není ukončen ani proces pořizování údajů za jednotky zařazené do výběrového souboru. Z výše uvedených důvodů je nutné po získání později dostupných administrativních zdrojů a ukončení pořizování došlých statistických dotazníků provést *revizi prvních odhadů*.

Sociální a demografické statistiky

V rámci sociálních statistik se předběžné výsledky jednotlivých šetření u domácností revidují zejména v případě rodinných účtů, výběrového šetření příjmů a životních podmínek domácností. Statistiky založené na podnikovém výkaznictví se revidují na základě podobných principů, jako je tomu v případě ostatních podnikových statistik.

Vzhledem k odlišným požadavkům na včasnost údajů pro různé statistiky jsou výše uvedené teze v této kapitole rámcové. Jsou statistiky, které nepotřebují využívat některé z nabízených možností na revize dat (tj. některých typů revizí). Nezřídka je dostatek času na kvalitní zpracování, takže revize nejsou nezbytné a nepředpokládají se. Na druhou stranu jsou některé statistiky natolik specifické, že se částečně (statistika zahraničního obchodu a statistiky cestovního ruchu), nebo zcela (statistiky zemědělského účtu) vymykají z uvedeného rámce. Proto v následující kapitole uvádíme celkový přehled běžných revizí pro jednotlivé oblasti statistiky zveřejňované ČSÚ.

8. PŘEHLED BĚŽNÝCH REVIZÍ

Statistika čtvrtletních národních účtů

1. Čtvrtletní odhady a revize

- První měsíc čtvrtletí, cca 30. den měsíce (T+30d), se v rámci příslušné Rychlé informace zveřejňuje *předběžný odhad vývoje HDP* za poslední skončené čtvrtletí. Předchozí období *nejsou revidována*.
- Druhý měsíc čtvrtletí, cca 30. den měsíce (T+60d), se v rámci příslušné Rychlé informace zveřejňuje *statistický („standardní“) odhad* za poslední skončené čtvrtletí. Zahrnuje ukazatele tvorby a užití HDP a zaměstnanosti. *Revidována* jsou předchozí čtvrtletí běžného roku.
- Na konci třetího měsíce čtvrtletí (T+90d), se zveřejňuje *upřesněný odhad* za poslední skončené čtvrtletí se zahrnutím úplných čtvrtletně dostupných zdrojů dat. Součástí odhadu je také sestava čtvrtletních sektorových nefinančních účtů. *Revidována* jsou předchozí čtvrtletí běžného roku.
- Na začátku čtvrtého měsíce po konci referenčního čtvrtletí je zveřejňován odhad deficitu a dluhu vládních institucí pro účely Procedury nadměrného schodku (tzv. EDP statistika). Údaj je v běžném roce revidován dle pravidel pro revize čtvrtletních účtů běžného roku.

2. Roční revize čtvrtletních odhadů v návaznosti na roční národní účty jsou od roku 2013 prováděny jednou ročně. Na konci června se zveřejňují *revidované čtvrtletní údaje* v návaznosti na *předběžnou* (R+1r) sestavu ročních národních účtů.

Statistika ročních národních účtů

1. Na konci června roku R+1r se zveřejňují *první předběžné odhady* (vychází se zejména ze čtvrtletních odhadů, jsou zapracovány první roční údaje (notifikace) za vládní instituce). Současně jsou zveřejněny i *semidefinitivní verze* ročních účtů roku R+2r a *definitivní revize* R+3r.
2. Začátkem roku se zveřejňují roční regionální účty ve vazbě na předběžné roční národní účty (R+1r).
3. Na konci roku jsou sladěny roční i čtvrtletní výstupy národních účtů na druhé notifikace vládního deficitu a dluhu.

Vládní statistika

1. Na konci března jsou zveřejněny údaje odeslané Eurostatu k notifikaci deficitu a dluhu vládních institucí (R+1r až R+4r). Notifikované (auditované údaje) jsou zveřejněny obvykle 22. dubna (R+1r až R+4r).
2. Na konci září jsou zveřejněny zpřesněné údaje odeslané Eurostatu k notifikaci deficitu a dluhu vládních institucí (R+1r až R+4r). Notifikované (auditované údaje) jsou zveřejněny obvykle 22. října (R+1r až R+4r).

Statistika cen

1. První odhady jsou současně *definitivní* – tzn., že běžné revize se neprovádějí.
2. Výjimkami jsou data za index cen stavebních prací a předběžný odhad indexu spotřebitelských cen. Index cen stavebních prací se reviduje na základě výsledků čtvrtletního šetření. Definitivní data se zveřejňují druhý měsíc následujícího čtvrtletí. Údaje z předběžného odhadu spotřebitelských cen jsou nahrazeny údaji ze standardního odhadu spotřebitelských cen.
3. Revizi též podléhají průměrné ceny nemovitostí a z nich odvozené cenové indexy, a to zejména tam, kde jsou zdrojem administrativní data. Definitivní data se zveřejňují se zveřejněním dat za následné referenční období.

Statistika zahraničního obchodu se zbožím

1. Měsíční revize

Při zveřejnění předběžných dat referenčního měsíce statistiky zahraničního obchodu se zbožím se zároveň zpřesňují údaje za šest předcházejících měsíců. Všechny měsíce s předběžnými daty se zpřesňují se zveřejněním údajů za leden, březen a červenec. Zpřesňování údajů pohybu zboží přes hranice probíhá stejným způsobem.

2. Definitivní údaje

Definitivní výstupy statistiky zahraničního obchodu se zbožím za příslušný rok jsou publikovány v září následujícího roku. V tomto termínu jsou za příslušný rok k dispozici také definitivní výstupy pohybu zboží přes hranice.

Krátkodobé (podnikové) statistiky odvětvového charakteru: měsíční úlohy¹⁾

1. Měsíční revize

- Při publikování dat za únor roku R se revidují data za leden roku R. Hlavními důvody jsou specifika spojená s náběhem úloh za nové referenční období (obměna výběrového souboru, zvýšená non response, aktualizace registrů (opory výběru) – nejrozsáhlejší v průběhu roku).
- V případě statistických úloh, u kterých je při zpracování běžného měsíce prováděna predikce na základě nekompletních vstupních údajů (např. z administrativních dat) je měsíční revize prováděna pravidelně. Se zpracováním měsíce M je přitom revidován měsíc M-1.
- Sezónně a kalendářně očištěné údaje se revidují každý měsíc se zveřejněním údajů za nové období, a to v časové řadě o minimální délce 36 měsíců. Revidovaný úsek vždy zahrnuje leden bazického roku.

2. Čtvrtletní revize

V případě potřeby se provádí revize *měsíčních a čtvrtletních údajů* za poslední skončené čtvrtletí. Současně se *připouští revize předchozích období* referenčního roku. Všechny tyto běžné revize jsou zveřejňovány po ukončení čtvrtletí vždy s příslušnou Rychlou informací za první měsíc následujícího čtvrtletí. V případě, že jsou výsledky z měsíčních šetření zveřejňovány prostřednictvím čtvrtletní Rychlé informace, mohou být revidovaná data publikována prostřednictvím jiného standardního výstupu, např. v časových řadách. Revize vychází z upřesněných dat z měsíčních a zejména ze souvisejících čtvrtletních úloh.

3. Roční revize

- Společně s prvním měsícem roku R+1 se provádí tzv. *1. roční revize* měsíčních odhadů za všechna referenční období posledního skončeného roku (R). V případě, že se k tvorbě odhadů využívají čtvrtletní odhady za rok R, případně z ročních úloh za referenční rok R-1 r. První roční revize se provádí společně se čtvrtletní revizí za 1. čtvrtletí roku R+1 r.
- V případě potřeby je zveřejňována tzv. *2. roční revize* měsíčních odhadů za všechna referenční období předposledního skončeného roku (R-2 r). Nejsou-li k tomu důvody, revize se neprovádí. Využívají se data z ročních úloh za stejný referenční rok (R-2 r).
- Údaje zveřejněné nejpozději druhý rok po skončení období jsou považovány za *definitivní*.
- Roční revize sezónně očištěných údajů se provádí společně s příslušnou roční revizí neočištěných údajů. Délka revidované časové řady bývá delší než v případě měsíčních či čtvrtletních revizí, protože při ní zpravidla dochází k významnější aktualizaci modelů a parametrů očišťujících sezónnost a kalendářní variace časové řady.

Roční a dlouhodobější (podnikové) statistiky odvětvového charakteru

1. V srpnu R+1 r je k dispozici první *odhad* výsledků ročních strukturálních podnikových statistik určený pro interní uživatele.
2. V říjnu R+1 r jsou publikována *předběžná data* (předání dat Eurostatu v souladu s požadavky Nařízení EP a Rady (ES) č. 295/2008 o strukturální statistice podniků - dále jen Nařízení SBS).
3. V únoru R+2 r jsou k dispozici *definitivní data*, jenž jsou nejpozději v červnu R+2 r předána Eurostatu v souladu s požadavky Nařízení SBS.

Výrobní statistiky v průmyslu (PRODCOM)

1. V termínu R+7m jsou publikována *předběžná data* (předání dat Eurostatu dle prováděcího nařízení Komise (EU) 2020/1197 ze dne 30. července 2020, kterým se stanoví technické specifikace a úprava podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2152 o evropských podnikových statistikách a zrušení deseti právních aktů v oblasti podnikových statistik, v platném znění v termínu R+6m).
2. V termínu R+11m jsou publikována *zpřesněná data* za sledované období.
3. V roce R+2r je provedena *1. revize dat* (promítnutí oprav provedených na základě zpracování následujícího období). Data jsou nadále považována za *definitivní* a jsou publikována zároveň s výsledky za období R+1 r.
4. Vzhledem k charakteru šetření, ve kterém potencionálně existuje vyšší míra misklasifikace, jsou přípustné *mimořádné revize* v délce celé časové řady.

¹⁾ základní zdroj dat – měsíční úlohy

Statistiky stavebnictví a bytové výstavby

1. V termínu R+6m jsou publikována předběžná data.
2. V termínu R+9m jsou publikována zpřesněná data za sledované období.

Statistiky energetiky

1. Měsíční data (data o dovozech, vývozech) za měsíce aktuálního roku se zpřesňují každý měsíc, a to až do doby srpen roku R+1r.
2. Roční data jsou zpracována do 30. listopadu R+1r jako data *předběžná*. Tato data jsou v dalších ročních cyklech revidována vždy v termínu 30. listopad, a to zejména v závislosti na zpřesňování dat z dalších administrativních zdrojů.

Statistiky cestovního ruchu

1. Statistika ubytovacích zařízení:
 - Při zveřejnění dat třetího (posledního) měsíce čtvrtletí se *revidují* výsledky předchozích dvou měsíců.
 - S příslušnou čtvrtletní Rychlou informací se v případě potřeby revidují údaje od počátku roku.
 - Při zveřejnění dat 4. čtvrtletí se provádí revize všech předchozích čtvrtletí roku.
 - *Definitivní* data za všechna čtvrtletí se zveřejňují do 3 měsíců po skončení sledovaného roku.
2. Výběrové šetření cestovního ruchu:
Revize předchozích čtvrtletí se provádí jen v případě potřeby.
3. Satelitní účet cestovního ruchu
 - První *předběžné* výsledky satelitního účtu cestovního ruchu se v plném rozsahu zveřejňují max. do 14 měsíců po skončení příslušného referenčního období (R+14m).
 - První *běžná* revize se publikuje max. do 26 měsíců po skončení referenčního období (R+26m).
 - Poslední (2. *běžná* revize) se publikuje max. do 38 měsíců po skončení referenčního období (R+38m).
 - Revize jsou vázány na revizní politiku statistiky národních účtů

Statistiky konjunkturálních průzkumů

Revize se neprovádějí, první zveřejněná data jsou současně *definitivní*.

Statistiky zemědělství a životního prostředí

1. U statistik *životního prostředí* se běžné revize publikovaných dat neprovádějí s výjimkou environmentálních účtů. Environmentální ekonomické účty využívající data národních účtů se revidují v návaznosti na revizní politiku statistiky ročních národních účtů. Zveřejnění těchto výstupů probíhá v návaznosti na termíny stanovené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 691/2011 ze dne 6. července 2011 o evropských environmentálních hospodářských účtech, v platném znění.
2. U všech statistik zemědělství a lesnictví kromě níže uvedených se běžné revize publikovaných dat neprovádějí.
3. Odhady hektarových výnosů a sklizní zemědělských plodin
 - Realizují se v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2379 ze dne 23. listopadu 2022 o statistice zemědělských vstupů a výstupů, změně nařízení Komise (ES) č. 617/2008 a zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1165/2008, (ES) č. 543/2009 a (ES) č. 1185/2009 a směrnice Rady 96/16/ES. Termín šetření je k 20. červnu, 15. červenci, 15. srpnu a 15. září.
 - Termín zveřejnění *statistického odhadu* je v měsících červenci, srpnu, září a říjnu.
 - Některé ukazatele se zveřejňují opakovaně v několika měsících, což lze považovat za *běžnou revizi*, jde o upřesnění odhadu na základě dalšího statistického zjišťování odhadů.
4. Souhrnný zemědělský účet (SZÚ)
 - Realizuje se v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 138/2004 ze dne 5. prosince 2003 o souhrnném zemědělském účtu ve Společenství, v platném znění.
 - První *statistické odhady* SZÚ (účet výroby, účet tvorby důchodů, účet podnikatelských důchodů) se provádějí k 30. listopadu příslušného referenčního období.
 - Druhé *statistické odhady* SZÚ (účet výroby, účet tvorby důchodů, účet podnikatelských důchodů) se provádějí v prvním měsíci po skončení referenčního období (T+1m).
 - 1. *běžná* revize SZÚ (účet výroby, účet tvorby důchodů, účet podnikatelských důchodů) se publikuje ve třetím měsíci po skončení referenčního období (T+3m).

- 2. běžná revize SZÚ (účet výroby, účet tvorby důchodů, účet podnikatelských důchodů, součástí kapitálového účtu) se publikuje v devátém měsíci po skončení referenčního období (T+9m).
 - Oficiálně je povolena revize v 21. měsíci po skončení referenčního období.
5. Hrubá tuzemská produkce (Gross Indigenous Production – GIP)
- Realizuje se v souladu s nařízením EP a Rady (ES) č. 2379/2022. Termín odeslání Eurostatu je 15. února.
 - *Prognóza* počtu živých zvířat (skot, prasata) produkovaných zemědělským odvětvím na referenčním území za referenční období. Skot – jednou ročně na 4 pololetí (z toho první dvě pololetí jsou *revidované prognózy* z minulého roku); referenční období: R/S1, R/S2, R+1/S1, R+1/S2. Prasata – 1krát ročně na 6 čtvrtletí (z toho první 2 čtvrtletí jsou *revidované prognózy* z minulého roku); referenční období: R/Q1, R/Q2, R/Q3, R/Q4, R+1/Q1, Y+1/Q2.
6. Ekonomické účty pro lesnictví a těžbu dřeva (lesnický účet)
- *Statistický odhad* ekonomických účtů pro lesnictví a těžbu dřeva se publikuje 17 měsíců po skončení referenčního období (T+17m) a je každoročně součástí publikace Lesnictví. Termín zveřejnění publikace – květen.
 - Běžná revize lesnického účtu se publikuje v roce následujícím (T+29m) – zpřesnění zdrojových dat ve vazbě na národní účty. Poté se data považují za *definitivní*.

Výstupy výběrového šetření pracovních sil

Šetření probíhá průběžně, zveřejňují se předběžné údaje za jednotlivé měsíce a čtvrtletí formou příslušné Rychlé informace. Do tří měsíců po skončení čtvrtletí (Q+3 měsíce) se publikují definitivní údaje.

Statistiky evidenčního počtu zaměstnanců, mezd a nákladů práce

1. Údaje statistiky práce o evidenčním počtu zaměstnanců a mzdách nejsou zjišťovány z jednoho zdroje, ale z kombinace administrativních zdrojů (např. z údajů ČSSZ o počtu pojištěnců a o vyměřovacích základech) a statistických zjišťování (např. zjišťování ČSÚ). Čtvrtletní a roční úlohy jsou propojené do vzájemně provázané a hierarchické struktury. Tomu následně odpovídá i systém zpracování dat a revizí.
2. Čtvrtletní údaje o zaměstnancích a mzdách jsou zveřejňovány v nejkratších termínech podle Katalogu produktů, resp. Kalendáře RI. V průběhu roku jsou podkladové údaje postupně zpřesňovány, takže s prezentací nových čtvrtletních výsledků jsou revidovány výsledky za předcházející čtvrtletí (měsíce) daného roku. Následně jsou všechna čtvrtletí roku revidována podle výsledků ročních úloh (viz dále). Pravidelné revize tedy znamenají, že krátkodobé statistiky zpřesňují své časové řady podle nově dodaných dat a následně podle výsledků ročních strukturálních úloh.
3. Hlavním pilířem statistiky práce je dvojice ročních výkazů UNP 4-01 a P 5-01. Na základě jejich výsledků jsou revidovány ukazatele krátkodobé statistiky, které jsou vypočtené na výběrech menšího rozsahu a zveřejňované čtvrtletně jako předběžné. Výsledky těchto ročních úloh jsou k dispozici vždy v říjnu následujícího roku (R+10m) jako předběžná data a tyto údaje jsou zaslány Eurostatu v rámci strukturální podnikové statistiky (SBS). V červnu druhého roku po skončení referenčního období (R+18m) jsou připravena definitivní data. V ojedinělých případech (například objevení významných chyb v zaslaných podkladech) je nutné ještě připravit revize mimořádné (typicky spojené se zpracováním dalšího roku, tj. v termínu R+30m).
4. Šetření nákladů práce (UNP 4-01) probíhá každoročně na výběrovém vzorku. Výsledky tohoto detailního ročního zjišťování zaměřeného na strukturu mzdových i nemzdových nákladů jsou publikovány jako předběžné (v listopadu, tj. R+11m), následně jsou v termínu R+18m revidovány podle výsledných dat klíčových ukazatelů strukturální podnikové statistiky (výkazu P5-01), neboť ty jsou zjišťovány na širším výběrovém vzorku a jsou tudíž považovány za robustnější odhad.
5. Index nákladů práce (LCI) je počítán na základě nařízení EU, přičemž jsou využívány podklady jak ze čtvrtletních, tak ročních úloh popsanych výše, čemuž odpovídá i praxe revidování; jeho výsledky nejsou nikdy považovány za definitivní.

Statistika rodinných účtů

Na konci dubna roku R+1 jsou pro interní účely (NÚ) za vybrané skupiny domácností zpracovány předběžné výsledky. Do konce srpna roku R+1 se zveřejňují definitivní výsledky za rok R.

Výstupy výběrového šetření příjmů a životních podmínek domácností (EU-SILC)

Do konce prosince roku R se odevzdávají mikrodata Eurostatu a do jejich schválení jsou pro interní účely k dispozici předběžné výstupy za vybrané indikátory. V únoru roku R+1 se zveřejňují definitivní výsledky za rok R (s příjmy za rok R-1).

Demografická statistika

Se čtvrtletní Rychlou informací Pohyb obyvatelstva se revidují měsíční údaje od počátku roku. Údaje za aktuální rok se považují za předběžné, přičemž roční údaje se od definitivních zpravidla neliší. Pouze výjimečně dochází k mimořádné revizi (zpřesnění či opravě údajů). Definitivní údaje jsou k dispozici od T+120d.

Statistiky výzkumu, vývoje a inovací

1. Úlohy Roční výkaz o výzkumu a vývoji (VTR 5-01), Státní rozpočtové výdaje na výzkum a vývoj (GBARD) a Dotazník o inovacích (TI) se realizují v souladu s prováděcím nařízením Komise (EU) 2020/1197 ze dne 30. července 2020, kterým se stanoví technické specifikace a úprava podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2152 ze dne 27. listopadu 2019 o evropských podnikových statistikách a zrušení deseti právních aktů v oblasti podnikových statistik, v platném znění.
2. Údaje z šetření Roční výkaz o výzkumu a vývoji (VTR 5-01) se jako předběžné poskytují v termínu R+10m a jako definitivní v termínu R+18m.
3. Údaje získané z úlohy Státní rozpočtové výdaje na výzkum a vývoj (GBARD) se poskytují jako definitivní v případě proměnné 21.0 v termínu R+6m a v případě ostatních proměnných v termínu R+12m.
4. Údaje z šetření Dotazník o inovacích (TI) se jako definitivní poskytují v termínu R+18m.
5. Vzhledem ke složitosti úloh Roční výkaz o výzkumu a vývoji (VTR 5-01), Státní rozpočtové výdaje na výzkum a vývoj (GBARD) a Dotazník o inovacích (TI), ve kterých potencionálně existuje vyšší míra misklasifikace v rámci používaných třídění, stejně jako možností získání dodatečných informací, jsou přípustné mimořádné revize v délce celé časové řady.

Statistiky využívání ICT

1. V této oblasti jsou realizována dvě samostatná statistická zjišťování: Roční Výběrové šetření o ICT v domácnostech a mezi jednotlivci (VŠIT) a Roční výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií v podnikatelském sektoru (ICT 5-01). Šetření VŠIT se realizuje v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1700 ze dne 10. října 2019, kterým se zavádí společný rámec pro evropské statistiky týkající se osob a domácností založené na individuálních údajích sbíraných na základě výběrových souborů, mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 808/2004, (ES) č. 1338/2008 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1177/2003 a nařízení Rady (ES) č. 577/98. Šetření ICT 5-01 se realizuje v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2152.
2. Údaje z těchto dvou šetření se jako předběžná poskytují do 5. 10. roku, v němž tato šetření proběhla.
3. Finální data ze šetření VŠIT jsou obvykle zveřejňována v listopadu téhož roku. Finální data ze šetření ICT 5-01 jsou zveřejňována zpravidla v lednu roku následujícího. K těmto termínům jsou data považována za definitivní, dále se běžně nerevidují, nicméně mimořádná revize je přípustná.

9. MIMOŘÁDNÉ REVIZE

Cenové statistiky – revize váhového systému

1. Poslední revize se prováděly v letech 2022–2024. Při revizi se vždy aktualizuje váhové schéma a cenový základ. V případě malých zásahů do metodiky se preferuje řetězení na stávající indexní základ. V případě zásadních metodických změn se aktualizuje rovněž indexní základ a publikovaná data se, pokud to není problematické z hlediska uživatelů, zrevidují zpětně dle nové metodiky.
2. Statistické proměnné:
 - Index spotřebitelských cen;
 - Index cen průmyslových výrobců a indexy cen zahraničního obchodu;
 - Indexy cen tržních služeb, stavebních prací, zemědělských výrobců a surového dříví;
 - Indexy cen nemovitostí.Ve skutečnosti se nejedná o revizi dat ve smyslu opravy již zveřejněných informací. Jedná se především o aktualizaci váhových schémat, o změny ve výběru respondentů a reprezentantů, případně jde o přechod na nový bazický základ.

V současné době u indexu spotřebitelských cen, indexu cen průmyslových výrobců, indexu cen zahraničního obchodu, indexu cen tržních služeb, indexu cen stavebních prací a indexu cen nemovitostí je bazický základ průměr roku 2015 = 100. U Indexu cen surového dříví je bazický základ 4. čtvrtletí 2024 = 100, u indexu cen zemědělských výrobců průměr roku 2020 = 100.

Mimořádné revize národních účtů

1. Mimořádné revize národních účtů se provádějí především jako reakce na změny standardů ESA a SNA, změny klasifikací a změn vyplývajících z verifikačního cyklu GNI. Revize v roce 2011 znamenala implementaci klasifikací CZ-CPA a CZ-NACE. Revize v roce 2014 zahrnovala změny z titulu nového standardu ESA 2010 a implementaci požadavků Eurostatu vyplývajících ze snahy o srovnatelnost hrubého národního důchodu. Další mimořádná revize v roce 2020 a 2024 přinesla větší harmonizaci národních účtů zemí EU. Další mimořádná revize se očekává v roce 2029/2030 a bude zahrnovat implementaci aktualizovaných klasifikací CZ-CPA, CZ-NACE, nového standardu ESA a dalších požadavků Eurostatu.
2. ČSÚ se v rámci těchto revizí snaží omezit dopady mimořádných revizí na uživatele především snahou o snížení jejich počtu a revizí delší časové řady tak, aby uživatelé měli možnost pracovat se srovnatelnými údaji. Údaje dostupné před revizí jsou uživatelům stále k dispozici na webu ČSÚ.

Demografická statistika – revize po sčítání lidu, domů a bytů

Demografické statistiky se revidují na základě výsledků SLDB. Jedná se o revizi počtu obyvatel a jeho struktury v roce konání sčítání lidu. Revidovaná demografická data (počet obyvatel a jeho struktury podle pohlaví, věku a rodinného stavu) jsou k dispozici přibližně rok po sčítání lidu.

Měsíční indexy tržeb, produkce

V souvislosti se změnou váhového schématu, která se podle pravidel EU provádí pravidelně v pětileté periodicitě, se provede přepočtení na nový bazický rok.

Roční a dlouhodobější (podnikové) statistiky odvětvového charakteru

V případě potřeby je možné nejpozději v únoru R+3r povést mimořádnou revizi.

10. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. Nedílnou součástí tohoto strategického dokumentu je příloha č. 1 - Reference
2. Tento strategický dokument ruší Politiku revizí Českého statistického úřadu, která nabyla účinnosti dne 3. 4. 2020.
3. Výjimky z tohoto strategického dokumentu může povolit předseda ČSÚ
4. Tento strategický dokument nabývá platnosti dnem podpisu a účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyhlášení.

Účinnost od 31. 7. 2025.

PŘÍLOHA č. 1 REFERENCE

CARSON, C. S., KHAWAJA, S., MORRISON, T. K. Revision Policy for Official Statistics: A Matter of Governance. In: *54th Session of the International Statistical Institute*, 13.–20. 8. 2003. Berlin, Germany, 2003.

De MARCH, M. et al. *Handbook on Quarterly National Accounts*. Luxembourg: European Communities, 1999.

Doporučení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 25. května 2005 o nezávislosti, bezúhonnosti a odpovědnosti vnitrostátních statistických úřadů a statistického úřadu Společenství.

PEKÁRKOVÁ, J. Revize a politika revizí. *Statistika*, 3, 2004.

Sdělení Komise Evropskému Parlamentu a Radě o nezávislosti, bezúhonnosti a odpovědnosti vnitrostátních statistických úřadů a statistického úřadu Společenství KOM/2005/0217.

EUROPEAN COMMISSION. *ESS Guidelines on Seasonal Adjustment*. Luxembourg: Publications Office of the European Communities, 2015 – 47 pp. ISBN 978-92-79-45176-8. ISSN 2315-0815 doi:10.2785/317290